

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOBILIZACIJOS IR PRIIMANČIOSIOS ŠALIES PARAMOS
ĮSTATYMO NR. I-1623 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2019 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymą Nr. I-1623 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOBILIZACIJOS IR PRIIMANČIOSIOS ŠALIES PARAMOS
ĮSTATYMAS**

PREAMBULĖ

Lietuvos Respublikos Seimas,
vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 3 straipsnio 2 dalimi, kurioje skelbiama, kad „Tauta ir kiekvienas pilietis turi teisę priešintis bet kam, kas prievarta kėsina į Lietuvos valstybės nepriklausomybę, teritorijos vientisumą, konstitucinę santvarką“, taip pat Lietuvos Respublikos Konstitucijos 139 straipsnio 1 dalimi, kurioje nustatyta kiekvieno Lietuvos Respublikos piliečio teisė ir pareiga ginti Lietuvos valstybę nuo užsienio ginkluoto užpuolimo;

siekdamas išplėtoti Lietuvos Respublikos Konstitucijos 142 straipsnyje įtvirtinto mobilizacijos ir demobilizacijos instituto teisinius pagrindus;

įvertindamas iš Lietuvos Respublikos narystės Šiaurės Atlanto sutarties organizacijoje ir Europos Sąjungoje atsirandančius individualios ir kolektyvinės gynybos įsipareigojimus;

atsižvelgdamas į istorinę Lietuvos Respublikos patirtį, geopolitinę, tarptautinę situaciją ir iš to kylančią būtinybę nustatyti teisinį mobilizacijos santykių reglamentavimą, kuris sudarytų teisinę prielaidą parengti Lietuvos Respublikos piliečius, ūkio subjektus ir valstybės institucinę sistemą įgyvendinti visuotinės ir besąlyginės valstybės gynybos principą, plėtoti individualų ir kolektyvinį Lietuvos Respublikos gynybinį pajėgumą, individualiai ar kartu su sąjungininkų karinėmis pajėgomis ginti Lietuvos valstybės laisvę, nepriklausomybę, teritorijos vientisumą ar konstitucinę santvarką,

p r i i m a š i įstatymą.

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato mobilizacijos ir demobilizacijos skelbimo, mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos rengimo, mobilizacijos, demobilizacijos vykdymo, priimančiosios šalies paramos teikimo ir administravimo teisinius pagrindus.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Atvykstančios pajėgos** – užsienio valstybių kariniai vienetai, kariai ir karinėms pajėgoms priskirti civiliai tarnautojai, tarptautinės karinės vadovietės ar jų elementai, atvykstantys į Lietuvos Respubliką ar vykstantys tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją dalyvauti tarptautinėse operacijose, tarptautinėse karinėse pratybose ir kituose karinio bendradarbiavimo renginiuose.

2. **Civilinė infrastruktūra** – įvairių veiklos sričių objektų, aptarnaujančių ūkį ir gyventojus, kompleksas (inžineriniai tinklai, susisiekimo komunikacijos, komunaliniai, visuomeniniai, prekybos ir kiti paslaugoms gyventojams teikti reikalingi objektai).

3. **Civilinė mobilizacijos institucija** – valstybės, savivaldybės institucija ar įstaiga, išskyrus Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamentą prie Krašto apsaugos ministerijos (toliau – Mobilizacijos departamentas) ir Lietuvos kariuomenę, kuriai Lietuvos Respublikos Vyriausybė yra paskyrusi valstybinę mobilizacinę ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo užduotį.

4. **Civilinei mobilizacijos institucijai pavaldus subjektas** – viešasis ar privatusis juridinis asmuo, kuriame civilinė mobilizacijos institucija įgyvendina valstybės ar savivaldybės, kaip juridinio asmens savininko, teises ir pareigas arba valstybės ar savivaldybės, kaip juridinio asmens dalyvio, turinčio daugiau kaip pusę šio juridinio asmens dalyvių balsavimo teisių, teises ir pareigas.

5. **Civilinės mobilizacijos institucijos mobilizacijos planas** – civilinės mobilizacijos institucijos, civilinei mobilizacijos institucijai pavaldžių subjektų veiksmų, priemonių ir materialinių išteklių, turinčių užtikrinti valstybinių mobilizacinių ir priimančiosios šalies paramos teikimo užduočių atlikimą paskelbus mobilizaciją, planas.

6. **Civilinio mobilizacinio personalo rezervas** – Lietuvos Respublikos piliečiai, kurių veikla būtina mobilizacijos planuose numatytų veiksmų ir priemonių vykdymui užtikrinti.

7. **Demobilizacija** – mobilizacijos sistemos subjektų pertvarkymas veikti įprastomis taikos meto sąlygomis.

8. **Ginkluotųjų pajėgų mobilizacijos planas** – Lietuvos kariuomenės ir kitų ginkluotąsias pajėgas sudarančių institucijų veiksmų ir priemonių, užtikrinančių kariuomenės personalo rezervo ir materialinių išteklių sutelkimą ir jų naudojimą paskelbus mobilizaciją, planas.

9. **Gyvybiškai svarbi valstybės funkcija** – valstybės funkcija, kurios neatliekant kyla grėsmė valstybės ir visuomenės saugumui ir stabilumui.

10. **Karinė infrastruktūra** – karinės bazės, stacionarieji įrenginiai, statiniai ir kitas nekilnojamas turtas, priklausantys Lietuvos kariuomenei ir būtini Lietuvos kariuomenei aprūpinti ir valdyti.

11. **Mobilizacija** – valstybės, savivaldybių institucijų ar įstaigų ir ūkio subjektų veiklos pertvarkymas, taip pat karo prievolininkų šaukimas į privalomąją karo tarnybą ginti valstybės ir (ar) vykdyti Lietuvos valstybės tarptautinių įsipareigojimų.

12. **Mobilizaciniai ištekliai** – materialiniai ištekliai ir paslaugos, būtini rengiantis mobilizacijai ir (ar) ją vykdant, rengiantis teikti priimančiosios šalies paramą ir (ar) ją teikiant.

13. **Mobilizacijos sistema** – mobilizacijos sistemos subjektų visuma ir ryšiai tarp jų.

14. **Mobilizacijos sistemos subjektai** – Vyriausybė, Mobilizacijos departamentas, Lietuvos kariuomenė, civilinės mobilizacijos institucijos, civilinėms mobilizacijos institucijoms pavaldūs subjektai ir ūkio mobilizacijos subjektai.

15. **Mobilizaciniai mokymai** – paskaitos, seminarai, pratybos ir (ar) kiti renginiai, kurių tikslas – suteikti pasirengimo mobilizacijai ir mobilizacijos vykdymo žinių, mokyti įgytas žinias taikyti praktikoje ir užtikrinti juose dalyvaujančių asmenų pasirengimą veikti mobilizacijos metu.

16. **Mobilizacinis nurodymas** – Mobilizacijos departamento direktoriaus arba jo įgalioto asmens, Valstybės mobilizacijos operacijų centro vadovo nurodymas civilinėms mobilizacijos institucijoms, civilinės mobilizacijos institucijos vadovo nurodymas civilinėms mobilizacijos institucijoms pavaldiems subjektams rengiantis mobilizacijai ir (ar) ją vykdant, rengiantis teikti priimančiosios šalies paramą ir (ar) ją teikiant.

17. **Mobilizacinis rezervas** – kariuomenės personalo rezervas, civilinio mobilizacinio personalo rezervas ir valstybės rezervas.

18. **Mobilizacinis ūkio subjektas** – ūkinę ir (arba) komercinę veiklą vykdomas fizinis arba

juridinis asmuo, su kuriuo sudaroma mobilizacinio užsakymo ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutartis, išskyrus civilinei mobilizacijos institucijai pavaldų subjektą.

19. **Mobilizacinio užsakymo sutartis** – su ūkio subjektu sudaroma sutartis, kuria užtikrinamas mobilizacijos planuose numatytų veiksmų ir priemonių, reikalingų rengiantis mobilizacijai ir (ar) ją vykdant, vykdymas.

20. **Priimančiosios šalies parama** – darbai, prekės ir paslaugos, suteikiamos atvykstančioms pajėgoms.

21. **Priimančiosios šalies paramos mokymai** – paskaitos, seminarai, pratybos ir (ar) kiti renginiai, kurių tikslas – suteikti pasirengimo teikti priimančiosios šalies paramą žinių, mokytų įgytas žinias taikyti praktikoje ir užtikrinti juose dalyvaujančių asmenų pasirengimą teikti priimančiosios šalies paramą.

22. **Priimančiosios šalies paramos teikimo sutartis** – su ūkio subjektu sudaroma sutartis dėl priimančiosios šalies paramos teikimo.

23. **Priimančiosios šalies paramos teikimo užduotis** – valstybės, savivaldybės institucijai ar įstaigai Vyriausybės skiriama užduotis rengiantis teikti priimančiosios šalies paramą ir (ar) ją teikiant.

24. **Valstybės mobilizacijos planas** – strategiškai svarbių veiksmų ir priemonių planas, užtikrinantis mobilizacijos vykdymą valstybėje.

25. **Valstybinė mobilizacinė užduotis** – valstybės, savivaldybės institucijai ar įstaigai Vyriausybės skiriama užduotis pasirengti mobilizacijai ir ją vykdyti.

26. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatyme, Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatyme, Lietuvos Respublikos karo padėties įstatyme, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės rezervo įstatyme, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme, Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme.

3 straipsnis. Teisiniai mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos pagrindai

Mobilizacija ir demobilizacija skelbiama, mobilizacija, priimančiosios šalies parama rengiama, mobilizacija ir demobilizacija vykdoma, priimančiosios šalies parama teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis ir susitarimais, Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Seimo nutarimais, Lietuvos Respublikos Prezidento (toliau – Respublikos Prezidentas) dekretais, Vyriausybės nutarimais, Ministro Pirmininko potvarkiais, krašto apsaugos ministro, Mobilizacijos departamento direktoriaus ir Lietuvos kariuomenės vado įsakymais, mobilizaciniais nurodymais ir kitais teisės aktais.

4 straipsnis. Mobilizacijos sistemos uždaviniai

Mobilizacijos sistemos uždaviniai yra:

- 1) pasirengti vykdyti mobilizaciją;
- 2) paskelbus mobilizaciją, užtikrinti valstybės ir savivaldybių institucijų ar įstaigų, ūkio subjektų ir piliečių paramą ginkluotosioms pajėgoms;
- 3) paskelbus mobilizaciją, užtikrinti gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimą;
- 4) pasirengti ir teikti priimančiosios šalies paramą Lietuvos Respublikos teritorijoje.

5 straipsnis. Mobilizacijos sistemos veikimo principai

Valstybės ir savivaldybių institucijos ar įstaigos ir ūkio subjektai, įgyvendindami mobilizacijos sistemos uždavinius, vadovaujasi šiais mobilizacijos sistemos veikimo principais:

1) veiklos pertvarkymo – visi mobilizacijos sistemos subjektai užtikrina savo veiklos tęstinumą tiek, kiek to reikia paskelbus mobilizaciją, demobilizaciją ir teikiant priimančiosios šalies paramą;

2) teritoriniu – civilinės mobilizacijos institucijos, atsakingos už valstybinių mobilizacinių užduočių atlikimą savivaldybių teritorijose, pagal kompetenciją užtikrina šių užduočių atlikimą, priimančiosios šalies paramos teikimą ir mobilizacinio rezervo naudojimą šiose teritorijose

paskelbus mobilizaciją;

3) visuotinio pasirengimo – rengiantis mobilizacijai ir (ar) ją vykdant, rengiantis teikti priimančiosios šalies paramą ir (ar) ją teikiant dalyvauja visos valstybės ir savivaldybių institucijos ar įstaigos ir ūkio subjektai, kurių reikia valstybės gynybai užtikrinti;

4) proporcingumo – visos priemonės, paskelbus mobilizaciją arba teikiant priimančiosios šalies paramą, taikomos tiek, kiek to reikia mobilizacijai ar priimančiosios šalies paramai užtikrinti;

5) bendradarbiavimo – valstybės ir savivaldybių institucijos ar įstaigos ir ūkio subjektai, kurie nėra mobilizacijos sistemos subjektai, bendradarbiauja ir padeda mobilizacijos sistemos subjektams įgyvendinti mobilizacijos sistemos uždavinius.

II SKYRIUS

MOBILIZACIJOS SISTEMOS SUBJEKTŲ KOMPETENCIJA

6 straipsnis. Vyriausybės įgaliojimai mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos srityje

Vyriausybė:

- 1) tvirtina ginkluotųjų pajėgų ir valstybės mobilizacijos planus;
- 2) tvirtina gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų sąrašą;
- 3) skiria valstybines mobilizacines ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo užduotis valstybės ir savivaldybių institucijoms ar įstaigoms;
- 4) tvirtina civilinio mobilizacinio personalo rezervo sudarymo ir apskaitos tvarką;
- 5) tvirtina priimančiosios šalies paramos teikimo organizavimo tvarką;
- 6) sudaro Jungtinį priimančiosios šalies paramos koordinavimo komitetą ir tvirtina jo nuostatus;
- 7) sudaro Valstybės mobilizacijos operacijų centrą ir tvirtina jo nuostatus;
- 8) užtikrina Seimo nutarimo ar Respublikos Prezidento dekreto dėl mobilizacijos paskelbimo ir Seimo nutarimo dėl demobilizacijos paskelbimo vykdymą;
- 9) užtikrina mobilizacinio rezervo naudojimą;
- 10) užtikrina pasirengimo mobilizacijai, mobilizacijos ir demobilizacijos vykdymo, pasirengimo teikti priimančiosios šalies paramą ir mobilizacinio rezervo naudojimo finansavimą;
- 11) tvirtina mobilizacijos sistemos subjektais esančių valstybės institucijų ir įstaigų, turinčių teisę mobilizacijos metu gauti mobilizacijos sistemos uždaviniams įgyvendinti reikalingų piniginių lėšų grynaisiais pinigais iš valstybės išdo sąskaitos, sąrašą, paveda šių institucijų ir įstaigų vadovams paskirti atstovus, turinčius teisę šias pinigines lėšas grynaisiais pinigais paaimti iš valstybės išdo sąskaitos;
- 12) atsižvelgdama į Valstybės mobilizacijos operacijų centro siūlymus, priima sprendimus dėl mobilizacinių išteklių panaudojimo prioritetų vykdant mobilizaciją;
- 13) atlieka kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas mobilizacijos, demobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos funkcijas.

7 straipsnis. Krašto apsaugos ministerijos įgaliojimai mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos srityje

1. Krašto apsaugos ministerija:

- 1) formuoja valstybės mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos politiką;
- 2) rengia ir teikia Vyriausybei valstybės mobilizacijos plano, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų sąrašo, valstybinių mobilizacinių, priimančiosios šalies paramos teikimo užduočių, mobilizacijos sistemos subjektais esančių valstybės institucijų ir įstaigų, turinčių teisę mobilizacijos metu gauti mobilizacijos sistemos uždaviniams įgyvendinti reikalingų piniginių lėšų grynaisiais pinigais iš valstybės išdo sąskaitos, sąrašo projektus arba paveda šiuos projektus rengti Mobilizacijos departamentui, teikia Vyriausybei ginkluotųjų pajėgų mobilizacijos planą;
- 3) rengia ir tvirtina mobilizacijos planų rengimo tvarkos aprašą, tipinius civilinės mobilizacijos institucijos mobilizacijos operacijų centro nuostatus arba paveda juos rengti

Mobilizacijos departamentui;

4) organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja krašto apsaugos sistemos institucijų pasirengimą mobilizacijai, demobilizacijai ir priimančiosios šalies paramai;

5) rengia Krašto apsaugos ministerijos ir jai, kaip civilinei mobilizacijos institucijai, pavaldžių subjektų, išskyrus Lietuvos kariuomenę ir Antrąjį operatyvinių tarnybų departamentą prie Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos, mobilizacijos planą;

6) atlieka kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos funkcijas.

2. Krašto apsaugos ministras:

1) nustato priimančiosios šalies paramos teikimo krašto apsaugos sistemoje tvarką;

2) sudaro priimančiosios šalies paramos valdymo grupę ir tvirtina jos darbo reglamentą;

3) teikia siūlymus Vyriausybei dėl valstybės biudžeto lėšų skyrimo ir naudojimo mobilizacijai rengti, vykdyti ir administruoti, priimančiosios šalies paramai teikti;

4) atlieka kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas mobilizacijos, demobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos funkcijas.

8 straipsnis. Mobilizacijos departamento įgaliojimai mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos srityje

1. Mobilizacijos departamentas – krašto apsaugos sistemos institucija, kuri dalyvauja Krašto apsaugos ministerijai formuojant valstybės mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos politiką, administruoja civilinių mobilizacijos institucijų, mobilizacinių ūkio subjektų pasirengimą mobilizacijai ir priimančiosios šalies paramai teikti, civilinių mobilizacijos institucijų, mobilizacinių ūkio subjektų dalyvavimą teikiant priimančiosios šalies paramą.

2. Mobilizacijos departamentas:

1) krašto apsaugos ministro pavedimu rengia šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytų teisės aktų, išskyrus ginkluotųjų pajėgų mobilizacijos planą, projektus;

2) koordinuoja ir kontroliuoja civilinių mobilizacijos institucijų, išskyrus Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentą, mobilizacijos planų rengimą, juos derina;

3) koordinuoja ir kontroliuoja civilinių mobilizacijos institucijų mobilizacinių užsakymų ir priimančiosios šalies paramos teikimo sutarčių sudarymą ir pasirengimą jas vykdyti;

4) koordinuoja ir kontroliuoja civilinių mobilizacijos institucijų pasirengimą teikti priimančiosios šalies paramą ir jos teikimą;

5) atlieka civilinių mobilizacijos institucijų, išskyrus Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentą, civilinėms mobilizacijos institucijoms pavaldžių subjektų pasirengimo mobilizacijai ir priimančiosios šalies paramai teikti patikrinimus, dalyvauja civilinėms mobilizacijos institucijoms ar civilinėms mobilizacijos institucijoms pavaldiems subjektams atliekant mobilizacinių ūkio subjektų pasirengimo vykdyti sutartinius įsipareigojimus patikrinimus;

6) teikia Lietuvos kariuomenei informaciją apie civilinių mobilizacijos institucijų materialinius išteklius ir teikiamas paslaugas, reikalingas ginkluotųjų pajėgų mobilizacijos plane numatytiems veiksams ir priemonėms įgyvendinti, priimančiosios šalies paramai teikti;

7) dalyvauja konkurso / atrankos komisijoje priimant į pareigas civilinių mobilizacijos institucijų valstybės tarnautojus / pakaitinius valstybės tarnautojus, kurie pagal institucijos kompetenciją organizuotų, koordinuotų, kontroliuotų šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje nustatytų funkcijų atlikimą;

8) atlieka kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas mobilizacijos, demobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos funkcijas.

3. Mobilizacijos departamentas turi teisę neatlygintinai gauti iš Lietuvos kariuomenės, civilinių mobilizacijos institucijų, kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ar įstaigų ir ūkio subjektų duomenis ir informaciją, kurių reikia šio straipsnio 2 dalyje nurodytoms funkcijoms atlikti.

4. Mobilizacijos departamento direktorius:

1) teikia siūlymus krašto apsaugos ministrui dėl mobilizacijos, demobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos teisinio reglamentavimo tobulinimo;

- 2) turi teisę skirti mobilizacinius nurodymus civilinėms mobilizacijos institucijoms;
- 3) tvirtina civilinių mobilizacijos institucijų mobilizacijos planų sudarymo metodines rekomendacijas;
- 4) nustato civilinių mobilizacijos institucijų, civilinėms mobilizacijos institucijoms pavaldžių subjektų pasirengimo mobilizacijai ir priimančiosios šalies paramai teikti patikrinimų organizavimo ir atlikimo tvarką;
- 5) atlieka kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos administravimo funkcijas.

9 straipsnis. Lietuvos kariuomenės įgaliojimai mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos srityje

1. Lietuvos kariuomenė:
 - 1) rengia ginkluotųjų pajėgų mobilizacijos planą ir teikia jį krašto apsaugos ministrui;
 - 2) užtikrina ginkluotųjų pajėgų mobilizacijos plano vykdymą;
 - 3) planuoja ir organizuoja priimančiosios šalies paramos teikimą;
 - 4) kaupia, sistemina, tvarko informaciją ir kitus duomenis apie Lietuvos Respublikos karinę infrastruktūrą ir karinių vienetų pajėgumus priimančiosios šalies paramai teikti;
 - 5) nustato ir teikia Mobilizacijos departamentui Lietuvos Respublikos ginkluotosioms pajėgoms ir atvykstančioms pajėgoms paskelbus mobilizaciją ir (ar) teikiant priimančiosios šalies paramą reikalingų materialinių išteklių ir paslaugų poreikį;
 - 6) sudaro priimančiosios šalies paramos teikimo sutartis ir vykdo jose nustatytus įsipareigojimus;
 - 7) atlieka mobilizacinių ūkio subjektų, su kuriais yra sudariusi priimančiosios šalies paramos teikimo sutartis, pasirengimo vykdyti sutartinius įsipareigojimus patikrinimus;
 - 8) teikia Mobilizacijos departamentui informaciją, kurios reikia valstybinių mobilizacinių ir priimančiosios šalies paramos teikimo užduočių projektams parengti;
 - 9) atlieka kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas mobilizacijos, demobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos funkcijas.
2. Lietuvos kariuomenė turi teisę:
 - 1) teikti siūlymus dėl valstybės mobilizacijos plano keitimo;
 - 2) neatlygintinai gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ar įstaigų ir ūkio subjektų informaciją ir duomenis, kurių reikia šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms funkcijoms atlikti.

10 straipsnis. Civilinės mobilizacijos institucijos įgaliojimai mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos srityje

1. Civilinė mobilizacijos institucija:
 - 1) rengia civilinės mobilizacijos institucijos mobilizacijos planą;
 - 2) vykdo valstybės mobilizacijos plane ir savo mobilizacijos plane numatytus veiksmus ir priemones, valstybines mobilizacines ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo užduotis ir mobilizacinius nurodymus;
 - 3) teikia kitiems mobilizacijos sistemos subjektams duomenis ir informaciją, reikalingus rengiantis mobilizacijai ir (ar) ją vykdančiam, rengiantis teikti priimančiosios šalies paramą ir (ar) ją teikiant;
 - 4) Vyriausybės nustatyta tvarka sudaro ir tvarko civilinės mobilizacijos institucijos civilinio mobilizacinio personalo rezervą;
 - 5) nustato mobilizacinių išteklių poreikį skirtoms valstybinėms mobilizacinėms ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo užduotims atlikti, vykdo turimų mobilizacinių išteklių apskaitą ir planuoja trūkstamų mobilizacinių išteklių sutelkimą, koordinuoja ir kontroliuoja civilinei mobilizacijos institucijai pavaldžių subjektų mobilizacinių išteklių sutelkimą;
 - 6) planuoja lėšas, reikalingas pasirengti mobilizacijai vykdyti ir priimančiosios šalies paramai teikti;
 - 7) šio įstatymo nustatytais atvejais sudaro mobilizacinių užsakymų ir (ar) priimančiosios

šalies paramos teikimo sutartis ir vykdo jose nustatytus įsipareigojimus;

8) atlieka mobilizacinių ūkio subjektų, su kuriais yra sudariusi mobilizacinio užsakymo ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutartis, pasirengimo vykdyti sutartinius įsipareigojimus patikrinimus;

9) atlieka kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas mobilizacijos, demobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos funkcijas.

2. Civilinė mobilizacijos institucija turi teisę:

1) teikti siūlymus Vyriausybei dėl lėšų poreikio šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms funkcijoms atlikti;

2) neatlygintinai gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ar įstaigų ir ūkio subjektų informaciją ir duomenis, kurių reikia šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms funkcijoms atlikti.

3. Civilinės mobilizacijos institucijos vadovas:

1) užtikrina valstybinių mobilizacinių ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo užduočių atlikimą ir mobilizacinių nurodymų vykdymą;

2) turi teisę skirti mobilizacinius nurodymus civilinei mobilizacijos institucijai pavaldiems subjektams;

3) turi teisę organizuoti pratybas, kurių metu imituojamas civilinės mobilizacijos institucijos mobilizacijos plano įgyvendinimas, vertinamas pasirengimas vykdyti šiame plane numatytus veiksmus ir priemones;

4) turi teisę įgalioti civilinei mobilizacijos institucijai pavaldžius subjektus sudaryti mobilizacinio užsakymo ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutartis ir atlikti mobilizacinių ūkio subjektų pasirengimo vykdyti sutartinius įsipareigojimus patikrinimus;

5) suderinęs su Mobilizacijos departamentu (šis reikalavimas netaikomas Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentui), tvirtina civilinės mobilizacijos institucijos mobilizacijos planą;

6) priima į pareigas valstybės tarnautojus, atitinkančius šio straipsnio 4 dalyje nustatytus specialiuosius reikalavimus, kurie pagal institucijos kompetenciją organizuotų, koordinuotų, kontroliuotų šio straipsnio 1 dalyje nustatytų funkcijų atlikimą;

7) sudaro mobilizacijos operacijų centrą, suderinęs su Mobilizacijos departamentu (šis reikalavimas netaikomas Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentui), tvirtina jo nuostatus arba šio centro funkcijas paveda atlikti ekstremaliųjų situacijų operacijų centrui;

8) atlieka kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas mobilizacijos, demobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos funkcijas.

4. Asmenys, priimami į pareigas šio straipsnio 3 dalies 6 punkte nustatytoms funkcijoms atlikti, turi atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima ne žemesne slaptumo žyma negu „Slaptai“, turi būti gauta kompetentingos institucijos išvada, kad jiems gali būti išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, ir mokėti anglų kalbą ne žemesniu kaip B2 lygiu, kuris nustatomas vadovaujantis 2018 m. balandžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu (ES) 2018/646 dėl bendros geresnių paslaugų, susijusių su įgūdžiais ir kvalifikacijomis, teikimo sistemos („Europass“), kuriuo panaikinamas sprendimas Nr. 2241/2004/EB (OL 2018 L 112, p. 42).

11 straipsnis. Civilinei mobilizacijos institucijai pavaldaus subjekto įgaliojimai mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos srityje

1. Civilinei mobilizacijos institucijai pavaldus subjektas:

1) vykdo valstybės mobilizacijos plane ir civilinės mobilizacijos institucijos mobilizacijos plane jam numatytus veiksmus ir priemones, taip pat mobilizacinius nurodymus. Atsiradus aplinkybėms, dėl kurių neįmanoma vykdyti jam numatytų veiksmų ir priemonių, ne vėliau kaip per 15 darbo dienų (mobilizacijos metu – nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 1 darbo dieną) nuo šių aplinkybių atsiradimo dienos apie tai praneša civilinei mobilizacijos institucijai;

2) teikia kitiems mobilizacijos sistemos subjektams duomenis ir informaciją, reikalingus rengiantis mobilizacijai ir (ar) ją vykdančiam, rengiantis teikti priimančiosios šalies paramą ir (ar) ją

teikiant;

3) Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka sudaro ir tvarko savo civilinio mobilizacinio personalo rezervą;

4) sudaro mobilizacinių užsakymų ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutartis ir vykdo jose nustatytus įsipareigojimus;

5) atlieka mobilizacinių ūkio subjektų, su kuriais yra sudariusi mobilizacinio užsakymo ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutartis, pasirengimo vykdyti sutartinius įsipareigojimus patikrinimus;

6) atlieka kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas mobilizacijos, demobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos funkcijas.

2. Civilinei mobilizacijos institucijai pavaldus subjektas turi teisę:

1) teikti civilinei mobilizacijos institucijai siūlymus dėl lėšų poreikio šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms funkcijoms atlikti;

2) neatlygintinai gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ar įstaigų ir ūkio subjektų informaciją ir duomenis, kurių reikia šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms funkcijoms atlikti.

12 straipsnis. Mobilizacinio ūkio subjekto teisės ir pareigos

1. Mobilizacinis ūkio subjektas:

1) mobilizacinio užsakymo ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutartyje nustatytais terminais ir tvarka vykdo įsipareigojimus. Atsiradus aplinkybėms, dėl kurių neįmanoma vykdyti sutartinių įsipareigojimų, ne vėliau kaip per 15 darbo dienų (mobilizacijos metu – nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 1 darbo dieną) nuo šių aplinkybių atsiradimo dienos apie tai praneša institucijai, su kuria sudaryta sutartis;

2) jeigu mobilizacinio užsakymo ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutartyje yra nustatyti mobilizacijos metu vykdytini įsipareigojimai, šių įsipareigojimų vykdymui užtikrinti Vyriausybės nustatyta tvarka sudaro mobilizacinio ūkio subjekto civilinio mobilizacinio personalo rezervo sąrašą ir tvarko jo apskaitą;

3) sudaro sąlygas Mobilizacijos departamento, taip pat kitų mobilizacinio užsakymo ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutartis su juo sudariusių mobilizacijos sistemos subjektų vadovų įgaliotiems asmenims patikrinti, ar yra tinkamai pasirengęs vykdyti jam nustatytus sutartinius įsipareigojimus;

4) dalyvauja mobilizaciniuose ir (ar) priimančiosios šalies paramos mokymuose, užtikrina šio įstatymo 18 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta tvarka į mokymus įtrauktų mobilizacinio ūkio subjekto darbuotojų dalyvavimą mokymuose;

5) teikia informaciją, kurios reikia mobilizacijos sistemos subjektų funkcijoms, nustatytoms šiame įstatyme, atlikti.

2. Mobilizacinis ūkio subjektas turi teisę neatlygintinai gauti visą informaciją iš civilinių mobilizacijos institucijų, Lietuvos kariuomenės ir Mobilizacijos departamento dėl sudarytos mobilizacinio užsakymo ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutarties.

III SKYRIUS

PASIRENGIMAS MOBILIZACIJAI IR PRIIMANČIOSIOS ŠALIES PARAMAI TEIKTI

13 straipsnis. Pasirengimo mobilizacijai ir priimančiosios šalies paramai teikti bendrosios nuostatos

1. Mobilizacijai rengiamasi siekiant užtikrinti valstybės gynybą, kitų gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimą, taip pat priimančiosios šalies paramos teikimą.

2. Teikti priimančiosios šalies paramą rengiamasi siekiant užtikrinti reikiamą paslaugų, prekių ir darbų teikimą atvykstančioms pajėgoms.

3. Pasirengimą mobilizacijai sudaro: civilinių mobilizacijos institucijų, ginkluotųjų pajėgų ir valstybės mobilizacijos planų rengimas, mobilizacinio rezervo rengimas, mobilizaciniai mokymai, mobilizacinių užsakymų sutarčių sudarymas ir administravimas ir pasirengimas teikti

priimančiosios šalies paramą.

4. Pasirengimą teikti priimančiosios šalies paramą sudaro: civilinės ir karinės infrastruktūros pritaikymas ir (ar) sukūrimas, Priimančiosios šalies paramos galimybių katalogo sudarymas, priimančiosios šalies paramos teikimo sutarčių sudarymas ir administravimas, priimančiosios šalies paramos mokymai.

5. Rengiantis mobilizacijai ir priimančiosios šalies paramai teikti dalyvauja visi mobilizacijos sistemos subjektai.

14 straipsnis. Civilinio mobilizacinio personalo rezervas

1. Į civilinio mobilizacinio personalo rezervą įrašomi Lietuvos Respublikos piliečiai, paskirti (priimti) į ministro, viceministro, ministerijos kanclerio, savivaldybės administracijos direktoriaus, kitas mobilizacijos sistemos subjektų vadovų, išskyrus Lietuvos kariuomenės vado, pareigas, taip pat deleguoti į Valstybės ir civilinių mobilizacijos institucijų mobilizacijos operacijų centrus.

2. Kitus Lietuvos Respublikos piliečius, nenurodytus šio straipsnio 1 dalyje, mobilizacijos sistemos subjekto vadovas į civilinio mobilizacinio personalo rezervą įrašo atsižvelgdamas į Vyriausybės nustatytus priskyrimo civilinio mobilizacinio personalo rezervui kriterijus.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytus asmenis į civilinio mobilizacinio personalo rezervą įrašo ir iš jo išbraukia Mobilizacijos departamentas, gavęs informaciją apie šių asmenų paskyrimą (priėmimą) į šio straipsnio 1 dalyje nurodytas pareigas ar delegavimą į mobilizacijos operacijų centrą.

4. Mobilizacijos sistemos subjektai, kuriuose į civilinio mobilizacinio personalo rezervą įrašomi asmenys eina pareigas, išskyrus Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentą, informaciją apie šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytus asmenis ir šio straipsnio 6 dalyje nurodytus jų asmens duomenis bei jų pasikeitimus Vyriausybės nustatyta tvarka pateikia Mobilizacijos departamentui.

5. Į civilinio mobilizacinio personalo rezervą įrašomi asmenys su jų funkcijomis, atliekamomis mobilizacijos metu ir (ar) teikiant priimančiosios šalies paramą, supažindinami pasirašytinai.

6. Iš civilinio mobilizacinio personalo rezervo išbraukiami asmenys, kurie:

- 1) netenka Lietuvos Respublikos pilietybės;
- 2) priimami į profesinę karo tarnybą;
- 3) atleidžiami iš einamų pareigų, dėl kurių buvo priskirti arba įrašyti į civilinio mobilizacinio personalo rezervą;

7. Šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose civilinio mobilizacinio personalo rezervo sudarymą ir apskaitą, asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka tvarkomi šie į civilinio mobilizacinio personalo rezervą įrašytų asmenų duomenys:

- 1) vardas, pavardė;
- 2) asmens kodas;
- 3) darbovietė ir einamos pareigos;
- 4) kontaktinis telefono numeris;
- 5) faktinės ir deklaruotos gyvenamosios vietos adresas.

8. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų asmenų apskaitą Vyriausybės nustatyta tvarka vykdo ir jų asmens duomenis pasirengimo mobilizacijai ir mobilizacijos vykdymo tikslais, siekiant užtikrinti nacionalinį saugumą ir gynybą, tvarko Mobilizacijos departamentas, kuris yra į civilinio mobilizacinio personalo rezervą įrašytų asmenų asmens duomenų tvarkytojas, o Krašto apsaugos ministerija yra šių duomenų valdytoja.

9. Mobilizacijos departamentas turi teisę gauti iš visų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų fizinių ir juridinių asmenų bei jų padalinių, taip pat registrų, informacinių sistemų informaciją, dokumentus, duomenis, įskaitant asmens duomenis, reikalingus šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų asmenų apskaitai vykdyti, o šioje dalyje nurodyti asmenys privalo Mobilizacijos departamento prašymu tokią informaciją, dokumentus, duomenis, įskaitant asmens duomenis, pateikti.

10. Mobilizacijos departamentui tvarkant šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų asmenų asmens duomenis šio straipsnio 8 dalyje nurodytais tikslais, taikomas Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymas (toliau – Teisės saugos ADTAĮ). Teisės saugos ADTAĮ 11 straipsnio 2 dalyje, 30 straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija duomenų subjektams neteikiama, duomenų subjekto teisė susipažinti su savo asmens duomenimis, teisė reikalauti ištaisyti, ištrinti asmens duomenis ar apriboti jų tvarkymą visiškai apribojama paskelbus mobilizaciją, iki bus paskelbta demobilizacija.

15 straipsnis. Civilinės ir karinės infrastruktūros pritaikymas ir (ar) sukūrimas priimančiosios šalies paramai

1. Civilinė ir karinė infrastruktūra pritaikoma ir (ar) sukurama teikti priimančiosios šalies paramą atvykstančioms pajėgoms.
2. Už karinės infrastruktūros pritaikymą ir (ar) sukūrimą teikti priimančiosios šalies paramą atsakingas krašto apsaugos ministras.
3. Civilinės infrastruktūros pritaikymą ir (ar) sukūrimą teikti priimančiosios šalies paramą nustato Vyriausybė, skirdama priimančiosios šalies paramos teikimo užduotis.

16 straipsnis. Priimančiosios šalies paramos galimybių katalogas

1. Priimančiosios šalies paramos galimybių katalogą sudaro:
 - 1) duomenys apie Lietuvos Respublikos karinę infrastruktūrą ir karinių vienetų pajėgumus priimančiosios šalies paramai teikti;
 - 2) duomenys apie Lietuvos Respublikos civilinę infrastruktūrą, valstybės ir savivaldybių institucijų ar įstaigų ir ūkio subjektų galimybes teikti priimančiosios šalies paramą.
2. Priimančiosios šalies paramos galimybių katalogo rengimo tvarką nustato krašto apsaugos ministras.
3. Valstybės ir savivaldybių institucijos ar įstaigos ir ūkio subjektai neatlygintinai teikia Mobilizacijos departamentui informaciją (taip pat valstybės, tarnybos ar komercinę (gamybinę) paslaptį sudarančią informaciją), kurios reikia Priimančiosios šalies paramos galimybių katalogui parengti.
4. Priimančiosios šalies paramos galimybių katalogas įslaptinamas, saugomas ir išslaptinamas įslaptintos informacijos apsaugą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

17 straipsnis. Mobilizacinio užsakymo ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutarčių sudarymas ir administravimas

1. Mobilizacinio užsakymo ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutartis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka sudaro Lietuvos kariuomenės, civilinės mobilizacijos institucijos ar jos vadovo įgalioto civilinei mobilizacijos institucijai pavaldaus subjekto ir ūkio subjekto vadovai arba jų įgalioti asmenys.
2. Į mobilizacinio užsakymo ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutartį, be šio straipsnio 1 dalyje nurodytuose teisės aktuose nustatytų bendrųjų ir atitinkamos rūšies sutartims keliamų reikalavimų, įtraukiamos šio įstatymo 12 straipsnyje nustatytos mobilizacinio ūkio subjekto teisės ir pareigos. Šio įstatymo 12 straipsnyje nustatytų teisių ir pareigų neįtraukimas į mobilizacinio užsakymo ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutartį nepanaikina mobilizacinių ūkio subjektų teisių ir neatleidžia jų nuo šių pareigų.

18 straipsnis. Mobilizaciniai ir priimančiosios šalies paramos mokymai

1. Mobilizacinių ir priimančiosios šalies paramos mokymų organizavimo, planavimo ir vykdymo tvarką šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nurodytiems į civilinio mobilizacinio personalo rezervą įrašytiems asmenims nustato, mokymų programas ir valstybės mobilizacinio ir priimančiosios šalies paramos mokymo planus tvirtina Mobilizacijos departamento direktorius.
2. Mobilizacinius ir priimančiosios šalies paramos mokymus šio įstatymo 14 straipsnio 1

dalyje nurodytiems į civilinio mobilizacinio personalo rezervą įrašytiems asmenims organizuoja ir vykdo Mobilizacijos departamentas. Į šiuos mokymus mobilizacijos sistemos subjekto vadovo siūlymu, suderinus su Mobilizacijos departamentu, gali būti įtraukti ir į civilinio mobilizacinio personalo rezervą vadovaujantis šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi įrašyti asmenys.

3. Priimančiosios šalies paramos mokymų, kuriuose dalyvauja profesinės karo tarnybos, aktyviojo rezervo ir parengtojo rezervo kariai kartu su šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nurodytais į civilinio mobilizacinio personalo rezervą įrašytais asmenimis, tvarką nustato krašto apsaugos ministras. Priimančiosios šalies paramos mokymus šioje dalyje nurodytiems asmenims organizuoja ir vykdo Lietuvos kariuomenė kartu su Mobilizacijos departamentu. Į šiuos mokymus mobilizacijos sistemos subjekto vadovo siūlymu, suderinus su Mobilizacijos departamentu, gali būti įtraukti ir į civilinio mobilizacinio personalo rezervą vadovaujantis šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi įrašyti asmenys.

4. Priimančiosios šalies paramos mokymų organizavimo, planavimo ir vykdymo profesinės karo tarnybos, aktyviojo rezervo ir parengtojo rezervo kariams tvarką nustato, mokymo programas ir mokymo planus tvirtina Lietuvos kariuomenės vadas. Priimančiosios šalies paramos mokymus šioje dalyje nurodytiems asmenims organizuoja ir vykdo Lietuvos kariuomenė.

5. Mobilizacijos sistemos subjektų vadovai užtikrina, kad mobilizaciniuose ir priimančiosios šalies paramos mokymuose dalyvautų į mokymų planus įtraukti jiems pavaldūs asmenys.

IV SKYRIUS

MOBILIZACIJOS IR DEMOBILIZACIJOS SKELBIMAS IR VYKDYMAS

19 straipsnis. Mobilizacijos ir demobilizacijos skelbimas

1. Seimas skelbia mobilizaciją, kai prireikia ginti Tėvynę arba vykdyti Lietuvos Respublikos tarptautinius įsipareigojimus. Seimas gali skelbti visuotinę arba dalinę mobilizaciją.

2. Ginkluoto užpuolimo atveju, kai kyla grėsmė valstybės suverenumui ar teritorijos vientisumui, Respublikos Prezidentas skelbia mobilizaciją ir teikia šį sprendimą tvirtinti artimiausiame Seimo posėdyje, o tarp Seimo sesijų – nedelsdamas šaukia neeilinę Seimo sesiją. Respublikos Prezidentas gali skelbti visuotinę arba dalinę mobilizaciją. Seimas patvirtina arba panaikina Respublikos Prezidento sprendimą.

3. Seimo nutarime arba Respublikos Prezidento dekretu dėl visuotinės mobilizacijos skelbimo turi būti nurodyta, kad skelbiama visuotinė mobilizacija, jos skelbimo pagrindas ir ar taikoma šio įstatymo 22 straipsnio 6 punkte nurodyta priemonė.

4. Seimui paskelbus dalinę mobilizaciją ar Respublikos Prezidentui priėmus sprendimą dėl dalinės mobilizacijos skelbimo, Seimo nutarime arba Respublikos Prezidento dekretu turi būti nurodoma: dalinės mobilizacijos skelbimo pagrindas, kurioje valstybės teritorijos dalyje mobilizacija skelbiama, kokie mobilizacijos sistemos subjektai dalyvauja ir kokios priemonės, nurodytos šio įstatymo 22 straipsnyje, turi būti vykdomos.

5. Išnykus priežastims, dėl kurių buvo paskelbta mobilizacija, Seimas skelbia demobilizaciją. Nutarime dėl demobilizacijos skelbimo nurodoma, kokie mobilizacijos sistemos subjektai turi vykdyti demobilizaciją ir kokios priemonės turi būti vykdomos.

6. Seimo nutarimas arba Respublikos Prezidento dekretas dėl visuotinės, dalinės mobilizacijos arba Seimo nutarimas dėl demobilizacijos skelbimo oficialiai skelbiami Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatyme nustatyta tvarka.

20 straipsnis. Mobilizacijos ir demobilizacijos vykdymas

1. Mobilizacija pradedama vykdyti įsigaliojus Seimo nutarimui arba Respublikos Prezidento dekretui dėl mobilizacijos skelbimo.

2. Paskelbus visuotinę mobilizaciją, mobilizacijos sistemos subjektai, išskyrus mobilizacinius ūkio subjektus, vykdo mobilizacijos planuose numatytus veiksmus ir priemones bei mobilizacinius nurodymus. Mobilizaciniai ūkio subjektai ir su jais mobilizacinių užsakymų ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutartis sudarę mobilizacijos sistemos subjektai vykdo mobilizacinių

užsakymų ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutartyse nustatytus įsipareigojimus.

3. Paskelbus dalinę mobilizaciją, vykdomos priemonės, nurodytos Seimo nutarime arba Respublikos Prezidento dekretu dėl dalinės mobilizacijos skelbimo, ir mobilizaciniai nurodymai.

4. Paskelbus demobilizaciją, vykdomos Seimo nutarime dėl demobilizacijos skelbimo nurodytos priemonės.

21 straipsnis. Mobilizacijos valdymas

1. Mobilizacijai valdyti sudaromi:

1) Valstybės mobilizacijos operacijų centras;
2) civilinės mobilizacijos institucijos mobilizacijos operacijų centras, jei jo funkcijos nepavedamos atlikti ekstremaliųjų situacijų operacijų centrui.

2. Valstybės mobilizacijos operacijų centras sudaromas iš Mobilizacijos departamento, Lietuvos kariuomenės ir civilinių mobilizacijos institucijų vadovų ar jų įgaliotų asmenų.

3. Valstybės mobilizacijos operacijų centras mobilizacijos metu:

1) kontroliuoja ir koordinuoja mobilizacijos vykdymą ir priimančiosios šalies paramos teikimą;

2) teikia siūlymus Vyriausybei dėl mobilizacijos vykdymo ir priimančiosios šalies paramos teikimo, mobilizacinių išteklių panaudojimo prioritetų bei valstybės rezervo panaudojimo.

4. Valstybės mobilizacijos operacijų centro vadovas turi teisę skirti mobilizacinius nurodymus civilinėms mobilizacijos institucijoms.

5. Civilinės mobilizacijos institucijos mobilizacijos operacijų centras sudaromas iš civilinės mobilizacijos institucijos, civilinei mobilizacijos institucijai pavaldžių subjektų, kurių veiksmai ir priemonės numatyti tos civilinės mobilizacijos institucijos mobilizacijos plane, vadovų ir (ar) jų įgaliotų asmenų. Į šio centro sudėtį taip pat gali būti įtraukiami ir mobilizacinių ūkio subjektų, su kuriais civilinė mobilizacijos institucija ar civilinei mobilizacijos institucijai pavaldus subjektas yra sudaręs mobilizacinio užsakymo ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutartis, vadovai ar jų įgalioti asmenys.

6. Civilinės mobilizacijos institucijos mobilizacijos operacijų centras mobilizacijos metu:

1) organizuoja ir koordinuoja civilinės mobilizacijos institucijos mobilizacijos plane numatytų veiksmų ir priemonių įgyvendinimą, mobilizacinių išteklių sutelkimą ir mobilizacinių nurodymų vykdymą;

2) koordinuoja ir kontroliuoja civilinės mobilizacijos institucijos vadovo sprendimų dėl mobilizacijos vykdymo ir priimančiosios šalies paramos teikimo įgyvendinimą;

3) teikia informaciją ir siūlymus dėl mobilizacijos vykdymo ir priimančiosios šalies paramos teikimo Valstybės mobilizacijos operacijų centrui ir civilinės mobilizacijos institucijos vadovui.

22 straipsnis. Priemonės, užtikrinančios mobilizacijos vykdymą

Paskelbus visuotinę mobilizaciją, įstatymų nustatyta tvarka taikomos (išskyrus šio straipsnio 6 punkte nurodytą priemonę), o paskelbus dalinę mobilizaciją – gali būti taikomos šios priemonės:

1) karo prievolinkų šaukimas į karo tarnybą;

2) naudojamas valstybės rezervas;

3) naudojami kariuomenės materialiniai ištekliai;

4) sustabdomas atleidimas iš profesinės karo tarnybos, tarnybos rezerve, išskyrus Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatyme nustatytus paleidimo iš tarnybos paskelbus mobilizaciją atvejus;

5) teikiama priimančiosios šalies parama;

6) *mutatis mutandis* vadovaujantis Lietuvos Respublikos karo padėties įstatyme nustatyta tvarka ir reikalavimais, karo prievolinkams taikomi judėjimo laisvės apribojimai (visuotinės mobilizacijos metu taikomi tik tuo atveju, jeigu numatyti Seimo nutarime ar Respublikos Prezidento dekretu dėl visuotinės mobilizacijos skelbimo);

7) *mutatis mutandis* vadovaujantis Lietuvos Respublikos karo padėties įstatyme nustatyta tvarka ir reikalavimais, savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu vykdomi laikinasis

turto paėmimas ir (ar) turto rekvizicija, išskyrus gyvenamojo būsto laikinąjį paėmimą ir (ar) rekviziciją;

8) *mutatis mutandis* vadovaujantis Lietuvos Respublikos karo padėties įstatyme nustatyta tvarka ir reikalavimais, Lietuvos Respublikos piliečiams skiriami privalomieji darbai;

9) *mutatis mutandis* vadovaujantis Lietuvos Respublikos karo padėties įstatyme nustatyta tvarka ir reikalavimais, ūkio subjektams nustatomos privalomosios užduotys ir skiriami atstovai, užtikrinantys šių užduočių vykdymą;

10) valstybės ar savivaldybių turtas valstybės ar savivaldybių institucijoms ar įstaigoms perduodamas *mutatis mutandis* vadovaujantis Lietuvos Respublikos karo padėties įstatyme nustatyta tvarka ir reikalavimais;

11) asmenims, įrašytiems į civilinio mobilizacinio personalo rezervą, taip pat darbuotojams, atliekantiems funkcijas, kurios reikalingos ūkio subjektams nustatytoms privalomosioms užduotims vykdyti, *mutatis mutandis* taikomi Lietuvos Respublikos karo padėties įstatyme nustatyti darbo ir valstybės tarnybos santykių apribojimai.

V SKYRIUS PRIIMANČIOSIOS ŠALIES PARAMOS TEIKIMAS

23 straipsnis. Priimančiosios šalies paramos teikimo Lietuvoje sąlygos

1. Priimančiosios šalies parama Lietuvoje teikiama atvykstančioms pajėgoms arba joms vykstant tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją.

2. Kai yra paskelbta visuotinė mobilizacija, priimančiosios šalies parama teikiama mobilizacijos sistemos subjektams, išskyrus mobilizacinius ūkio subjektus, vykdant mobilizacijos planuose numatytus veiksmus ir priemones bei mobilizacinius nurodymus, o mobilizaciniams ūkio subjektams ir su jais mobilizacinių užsakymų ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutartis sudariusiems mobilizacijos sistemos subjektams – mobilizacinių užsakymų ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutartyse nustatytus įsipareigojimus.

3. Dalinės mobilizacijos metu priimančiosios šalies parama teikiama, jeigu Seimo nutarime ar Respublikos Prezidento dekrete nurodoma teikti priimančiosios šalies paramą. Vykdomi priimančiosios šalies paramos teikimo veiksmai ir priemonės, nurodyti Seimo nutarime arba Respublikos Prezidento dekrete, taip pat mobilizaciniai nurodymai.

4. Teikiant priimančiosios šalies paramą, neskelbiant mobilizacijos, mobilizacijos sistemos subjektai, išskyrus mobilizacinius ūkio subjektus, vykdo paskirtas priimančiosios šalies paramos teikimo užduotis ir mobilizacinius nurodymus, o mobilizaciniai ūkio subjektai ir su jais mobilizacinių užsakymų ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutartis sudarę mobilizacijos sistemos subjektai – mobilizacinių užsakymų ir (ar) priimančiosios šalies paramos teikimo sutartyse nustatytus įsipareigojimus.

24 straipsnis. Priimančiosios šalies paramos teikimo valdymas

1. Priimančiosios šalies paramos teikimui, kai mobilizacija nepaskelbta, Lietuvos Respublikos teritorijoje užtikrinti Vyriausybė sudaro Jungtinį priimančiosios šalies paramos koordinavimo komitetą (toliau – Komitetas).

2. Komitetą sudaro krašto apsaugos ministras (Komiteto vadovas), Lietuvos kariuomenės atstovas (Komiteto vadovo pavaduotojas), Krašto apsaugos ministerijos, kitų ministerijų, Vyriausybės kanceliarijos atstovai ir Mobilizacijos departamento direktorius.

3. Komitetas teikia siūlymus Vyriausybei dėl priimančiosios šalies paramos teikimo, valstybės rezervo panaudojimo, priimančiosios šalies paramos teikimo užduočių skyrimo.

4. Priimančiosios šalies paramos teikimą, kai mobilizacija nepaskelbta, organizuoja, materialinių išteklių ir paslaugų, reikalingų rengiantis teikti priimančiosios šalies paramą ir (ar) ją teikiant, poreikį vertina ir Lietuvos kariuomenės, civilinių mobilizacijos institucijų, mobilizacinių ūkio subjektų ir atvykstančių pajėgų veiksmus, užtikrinant priimančiosios šalies paramos teikimą, koordinuoja krašto apsaugos ministro sudaryta priimančiosios šalies paramos valdymo grupė

(toliau – grupė).

5. Grupė sudaroma iš Lietuvos kariuomenės, Mobilizacijos departamento, kitų krašto apsaugos sistemos institucijų ar Krašto apsaugos ministerijos administracijos padalinių atstovų. Į grupę taip pat gali būti įtraukti atvykstančių pajėgų, kitų ministerijų ar Vyriausybės kanceliarijos įgalioti atstovai.

6. Priimančiosios šalies paramos teikimas paskelbus mobilizaciją valdomas šio įstatymo 21 straipsnyje nustatyta tvarka.

25 straipsnis. Kitos priimančiosios šalies paramos teikimo priemonės

Teikiant priimančiosios šalies paramą, gali būti taikomos šios priemonės:

- 1) naudojamas valstybės rezervas;
- 2) naudojami Lietuvos kariuomenės materialiniai ištekliai.

VI SKYRIUS

MOBILIZACIJOS SISTEMOS FINANSAVIMAS IR VALSTYBĖS PARAMA

26 straipsnis. Mobilizacijos sistemos finansavimas

1. Krašto apsaugos ministerija, Mobilizacijos departamentas, Lietuvos kariuomenė ir civilinės mobilizacijos institucijos, vykdydami šiame įstatyme nustatytus mobilizacijos sistemos uždavinius, finansuojami iš valstybės biudžeto asignavimų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti mobilizacijos sistemos subjektai taip pat gali būti finansuojami:

- 1) savivaldybių biudžetuose numatytais lėšomis;
- 2) lėšomis, gautomis pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis arba susitarimus su užsienio valstybėmis;
- 3) parama iš fizinių ar juridinių asmenų ir valstybių;
- 4) kitomis teisėtai gautomis lėšomis.

3. Mobilizacijos sistemos finansavimo šaltinių lėšų apskaita tvarkoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros, Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatymais ir kitais finansavimo šaltinių lėšų apskaitą reglamentuojančiais teisės aktais.

4. Civilinei mobilizacijos institucijai pavaldžių subjektų veikla, vykdam šį įstatymą nustatytus mobilizacijos sistemos uždavinius, finansuojama iš civilinei mobilizacijos institucijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų ar šiame įstatyme nustatytais atvejais panaudojant valstybės rezervą.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2021 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, krašto apsaugos ministras, Lietuvos kariuomenės vadas, Mobilizacijos departamento direktorius ar jų įgalioti asmenys iki 2020 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo, išskyrus šio straipsnio 3–5 dalis, įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Valstybės tarnautojai, neatitinkantys šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje numatytų specialiųjų reikalavimų, privalo iki 2024 m. sausio 1 d. įgyti reikiamą kvalifikaciją, žinias ir įgūdžius.

4. 2022 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo 13 straipsnio 3 dalies redakcija:

„3. Pasirengimą mobilizacijai sudaro: Valstybės mobilizacinių galimybių katalogo sudarymas, civilinių mobilizacijos institucijų, ginkluotųjų pajėgų ir valstybės mobilizacijos planų rengimas, mobilizacinio rezervo rengimas, mobilizaciniai mokymai, mobilizacinių užsakymų sutarčių sudarymas ir administravimas ir pasirengimas teikti priimančiosios šalies paramą.“

5. 2022 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo 13 straipsnio 4 dalies redakcija:

„4. Pasirengimą teikti priimančiosios šalies paramą sudaro: Valstybės mobilizacinių galimybių katalogo sudarymas, civilinės ir karinės infrastruktūros pritaikymas ir (ar) sukūrimas, priimančiosios šalies paramos teikimo sutarčių sudarymas ir administravimas, priimančiosios šalies paramos mokymai.“

6. 2022 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo 16 straipsnio redakcija:

„16 straipsnis. Valstybės mobilizacinių galimybių katalogas

1. Valstybės mobilizacinių galimybių katalogą Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka sudaro ir tvarko, jame kaupiamą informaciją mobilizacijos sistemos subjektams ir kitiems subjektams, kuriems tokia informacija teikiama pagal tarptautinius įsipareigojimus, teikia Mobilizacijos departamentas.

2. Valstybės mobilizacinių galimybių katalogą sudaro:

1) Valstybės mobilizacinių išteklių katalogas, kuriame kaupiama informacija apie valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų materialinius išteklius bei teikiamas paslaugas, taip pat ūkio subjektų materialinius išteklius, gaminamą produkciją, parduodamas prekes bei teikiamas paslaugas, reikalingus rengiantis mobilizacijai ir (ar) ją vykdančiam;

2) Priimančiosios šalies paramos galimybių katalogas, kuriame kaupiama informacija apie Lietuvos Respublikos karinę infrastruktūrą ir karinių vienetų pajėgumus priimančiosios šalies paramai teikti, Lietuvos Respublikos civilinę infrastruktūrą, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų materialinius išteklius bei teikiamas paslaugas, taip pat ūkio subjektų materialinius išteklius, gaminamą produkciją, parduodamas prekes bei teikiamas paslaugas, reikalingus rengiantis teikti priimančiosios šalies paramą ir (ar) ją teikiant.

3. Mobilizacijos departamentas Valstybės mobilizacinių galimybių kataloge kaupiamą informaciją mobilizacijos sistemos subjektams ir kitiems subjektams, kuriems tokia informacija teikiama pagal tarptautinius įsipareigojimus, teikia neatlygintinai.

4. Civilinės mobilizacijos institucijos, kitos valstybės ir savivaldybių institucijos ar įstaigos ir ūkio subjektai neatlygintinai teikia Mobilizacijos departamentui informaciją (taip pat valstybės, tarnybos ar komercinę (gamybinę) paslaptį sudarančią informaciją), kurios reikia Valstybės mobilizacinių galimybių katalogui sudaryti.“

7. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2021 m. gruodžio 31 d. priima šio straipsnio 5 dalies įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Krašto apsaugos ministerijos
Teisės departamento direktorė
Jurgita Nagienė

KAMAD
Dokumentų administravimo
skyriaus vyr. specialistė
Jurgita Kulitienė

Raimundas Karoblis
Krašto apsaugos ministras